

Περιεχόμενα

1. ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΑΝ ΓΕΦΥΡΙ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΟΥΝ ΤΟ ΧΕΛΙ

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 29/07/2020 σελ. 1, 11

1. ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΑΝ ΓΕΦΥΡΙ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΟΥΝ ΤΟ ΧΕΛΙ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/07/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/07/2020

Σελίδα: 1

Κατεδάφισαν γεφύρι για να σώσουν το χέλι

Γεφύρι που είχε κατασκευαστεί παράνομα στον ποταμό Αγριοκαλάμι, στην κοινότητα Χλώρακας κατεδαφίστηκε με απόφαση των Αρχών για προστασία του ευρωπαϊκού χελιού. Ο συγκεκριμένος ποταμός αποτελεί ένα από τα λίγα καταφύγια του είδους στην Κύπρο, λόγω της σύνδεσής του με τη θάλασσα και της παρουσίας νερού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. >>>11

1. ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΑΝ ΓΕΦΥΡΙ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΟΥΝ ΤΟ ΧΕΛΙ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/07/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/07/2020

Σελίδα: 11

Κατεδάφισαν γεφύρι για να σώσουν το χέλι

Αυθαιρέτες επεμβάσεις στη φυσική κοίτη ποταμού στη Χλώρακα εμπόδισαν τη διατήρηση της σύνδεσης με τη θάλασσα

Του Άγγελου Νικολάου

Στην κατεδάφιση παράνομου γεφυριού στη Χλώρακα προχώρησαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες σε μια προσπάθεια να προστατευτεί το χέλι *Anguilla anguilla* που εντοπίζεται στην περιοχή. Το γεφύρι είχε κατασκευαστεί παράνομα στον ποταμό Αγριοκλάμι, στην κοινότητα Χλώρακας. Ο συγκεκριμένος ποταμός αποτελεί ένα από τα λίγα καταφύγια του συγκεκριμένου είδους χελιού στην Κύπρο, λόγω της σύνδεσής του με τη θάλασσα και της παρουσίας νερού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Μέτρα προστασίας και στην Κύπρο για το ευρωπαϊκό χέλι *Anguilla anguilla*

Με τη σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Αναπτυξιακών Υδάτων (ΤΑΥ) και του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ), η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου προχώρησε στις 9 Ιουλίου του 2020 στην κατεδάφιση του παράνομου γεφυριού. Παράλληλα, το ΤΑΥ έχει ήδη ζητήσει από τις τοπικές αρχές της ευρύτερης περιοχής να προβούν σε άρση πιθανών πηγών αχρήσιων στα αγράκια που εμπόδιζαν στα όρια τους και να αποφευχθούν επεμβάσεις στην κοίτη και στις όχθες των αρρακίων αυτών.

Σύμφωνα με την Έπαρχο Πάφου, Μαίρη Λάμπρου, το γεφύρι έγινε χωρίς έγκριση από το 2007 περίπου από το τότε Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακας και το νυν Κ.Σ. είχε προχωρήσει στην κατασκευή των μπλετονένιων φτερών χωρίς έγκριση και πόλι. Η κατεδάφιση έγινε από το Κοινοτικό Συμβούλιο κατόπιν υπόδειξης της Επαρχιακής Διοίκησης και με την προώθηση επίβλεψης από το ΤΑΥ Πάφου. Το ΤΑΥ έχει διαμορφώσει μια καλή εικόνα για την εξάλειψη του ευρωπαϊκού χελιού *Anguilla anguilla* στην Κύπρο και έχει διαπιστωθεί ότι αποτελεί το μοναδικό ιθαγενές είδος ψαριού που διαβίει στα ποτάμια του νησιού. Το είδος έχει εντοπιστεί στις λεκάνες απορροής 13 ποταμών της Κύπρου, με τις σημαντικότερες αυτών να είναι ο ποταμός της Έξουσσας, ο ποταμός Χρυσούχους και ο ποταμός Διάρκας. Οι πληθυσμοί που εντοπίζονται δεν

παρουσιάζουν μεγάλες πυκνότητες και ως εκ τούτου θεωρούνται πολύ ευαίσθητοι.

Σημειώνεται ότι, τα τελευταία χρόνια, το ΤΑΥ έχει προχωρήσει σε αριθμό δράσεων με στόχο την προστασία του είδους, ενώ προτίθεται μαζί με το ΤΑΘΕ να συνεργαστούν για την εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου για το χέλι.

Το ευρωπαϊκό χέλι *Anguilla anguilla*, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως κρίσιμος κινδυνεύον είδος από τη Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN), περιλαμβάνεται στο Παράρτημα III του Πρωτοκόλλου SPA/BD της Βαρκελώνης που αφορά είδη για τα οποία δεν απαγορεύεται η αλιεία, αλλά πρέπει να εφαρμόζονται ρυθμίσεις ως προς την εκμετάλλευσή τους. Με βάση τους περί Αλιείας Κανονισμούς του 1990 μέχρι 2019 και συγκεκριμένα του Κανονισμού 12(1), η καταβολή, σύλληψη, θανάτωση, κατοχή ή πώληση με οποιονδήποτε τρόπο οποιουδήποτε είδους ψαριών των εσωτερικών υδάτων απαγορεύεται, εκτός αν για το σκοπό αυτό δοθεί γραπτή άδεια από τον Διευθυντή του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ΤΑΘΕ). Ως εκ τούτου, η αλιεία χελιού σε εσωτερικά ύδατα απαγορεύεται.

Μέχρι πριν από μερικά χρόνια, οι πληροφορίες για την παρουσία χελιού στην Κύπρο ήταν ελάχιστες και περιορίζονταν σε αναφορές ψαράδων και κατοίκων κοινοτήτων που ζούσαν κοντά σε συγκεκριμένα ποτάμια. Η απουσία επι-

στημονικών δεδομένων για την παρουσία του είδους στην Κύπρο και τυχόν αλιεία του ή μη εμπορική αξιοποίησή του, είχε ως αποτέλεσμα η Κύπρος να εξορευθεί από την υποχρέωση εκπόνησης προγράμματος διαχείρισης χελιού, η οποία προκύπτει από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση

του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού». Στόχος του εν λόγω Κανονισμού, είναι η επίτευξη ποσοστού διατήρησης στη θάλασσα τουλάχιστον ίση με το 40% της βιομάζας χελιών, που εκτιμάται ότι θα υπήρχε χωρίς τις ανθρωπογενείς επιπτώσεις. Με την εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης των επιφανειακών υδάτων της Κύπρου, στο πλαίσιο εφαρμογής της

Οδηγίας Πλαίσιο για τα Υδάτα (2000/60/ΕΚ), το Τμήμα Αναπτυξιακών Υδάτων (ΤΑΥ) εφαρμόζει μεταξύ άλλων, πρόγραμμα παρακολούθησης των ψαριών στα ποτάμια της Κύπρου. Η εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος άρχισε το 2009 και έχει επικεντρωθεί σε σημαντικό βαθμό στο ευρωπαϊκό χέλι *Anguilla anguilla*.

Στόχος η επανασύνδεση ποταμών με τη θάλασσα

Οι σημαντικότεροι παράγοντες για την επιβίωση και ενίσχυση των πληθυσμών του είδους, είναι η παρουσία νερού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η απουσία τεχνητών εμποδίων σε όλο το μήκος του ποταμού και η διατήρηση των φυσικών οικισμών του είδους και η διατήρηση καλής ποιότητας υδάτων. Στην Κύπρο, η κατασκευή φραγμάτων, οι αυθαιρέτες επεμβάσεις στα

Απόλειες από φράγματα, αυθαιρέσεις στα ποτάμια και χρήση DDT

ποτάμια και η εκτεταμένη χρήση της ουσίας DDT μέχρι και τη δεκαετία του 1970, φαίνεται να αποτελούν τις σημαντικότερες αιτίες μείωσης των πληθυσμών του είδους, κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Ως εκ τούτου, για τη βελτίωση της κατάστασης των πληθυσμών, έχει δρομολογηθεί σειρά διαχειριστικών μέτρων και στόχων, όπως η αποκλειστική περιβαλλοντικών περιοχών από τα φράγματα, η άρση εγκράσιμων εμποδίων στον ποταμό διόδου και η επανασύνδεση των ποταμών με τη θάλασσα. Επιπρόσθετα, η εισαγωγή προνομίων για την κατασκευή ιχθυοπερατών όπου κινείται απόλυτα απαραίτητη η κατασκευή φραγμάτων, αλλά και η προώθηση πο αυθηρνοβοηθητικών ρυθμίσεων για την αποτροπή επεμβάσεων στη φυσική κοίτη ποταμών και τη διατήρηση της σύνδεσης των ποταμών με τη θάλασσα, αποτελούν προληπτικά μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τα τελευταία χρόνια, το ΤΑΥ έχει προχωρήσει σε αριθμό δράσεων με στόχο την προστασία του είδους. Συγκεκριμένα, έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει μικρά τοπικά έργα, για την αποκατάσταση της σύνδεσης υδατικών σωμάτων, προκειμένου να διευκολύνει την αμφίδρομη μετακίνηση του είδους (ιχθυόσκαλα Οράκλινης, δημιουργία μόνιμων λιμνίων, απομάκρυνση εμποδίων και σχεδιασμός ιχθυόσκαλας στον ποταμό Γερμυσάγειας και αποκατάσταση της συμβολής του Γεροβασίου ποταμού με τον ποταμό Διάρκιο). Ταυτόχρονα, έχει προχωρήσει σε παρουσίαση του αποτελεσμάτων παρακολούθησης σε άλλα τμήματα και υπηρεσίες (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Δασών, Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας), προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η παρουσία του είδους κατά την εξέταση ή/και υλοποίηση έργων στις περιοχές που αυτό εντοπίζεται. Παράλληλα, έχουν αναπτυχθεί συνεργασίες με το **TENAK** και ειδικούς από το εξωτερικό, για προώθηση της ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτόμων μεθόδων για την παρακολούθηση του είδους, με τη χρήση γενετικών μεθόδων. Το ΤΑΥ και το ΤΑΘΕ προτίθενται να συνεργαστούν για την εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου για το χέλι, σύμφωνα με τις προνοιές του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1100/2007, με στόχο την προστασία και ανασύσταση του αποθέματος του είδους στην Κύπρο.

